

1. Τι ονομάζουμε Μακεδονικό Αγώνα;

Μακεδονικό Αγώνα ονομάζουμε την ένοπλη σύγκρουση Ελλήνων και Βουλγάρων ανταρτών στο χώρο της Μακεδονίας την περίοδο 1904-1908.

2. Ποιοι ήταν οι προβληματισμοί και τα συναισθήματα στο ελληνικό κράτος στις αρχές του 20^{ου} αιώνα ;

Η ταπεινωτική ήττα στον Ελληνοτουρκικό Πόλεμο του 1897 σκόρπισε απογοήτευση, όμως σύντομα ξεκίνησε η αναδιοργάνωση του ελληνικού κράτους, που άλλαξε πολιτική και ανέλαβε πιο ενεργή δράση απέναντι στα μεγάλα εθνικά ζητήματα της Κρήτης και της Μακεδονίας.

3. Ποιες επαναστατικές προσπάθειες έγιναν στην Κρήτη στις αρχές του 20^{ου} αιώνα;

1^η επαναστατική προσπάθεια: Το 1905 ξέσπασε ένοπλη εξέγερση στο χωριό Θέρισος, με επικεφαλής τον Ελευθέριο Βενιζέλο. **Κύριο αίτημα:** Η ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα. **Αποτέλεσμα:** Η εξέγερση τερματίστηκε μετά από διαπραγματεύσεις.

2^η επαναστατική προσπάθεια: Το 1908 η Κρήτη επαναστάτησε και πάλι. **Κύριο αίτημα:** Η ένωση της με την Ελλάδα. **Αποτέλεσμα:** Η ελληνική κυβέρνηση δεν αναγνώρισε την ένωση, από φόβο μήπως επαναληφθούν τα γεγονότα του 1897, προκαλώντας έτσι τη λαϊκή δυσαρέσκεια.

4. Ποια κατάσταση επικρατούσε στη Μακεδονία στις αρχές του 20^{ου} αιώνα;

Η Μακεδονία βρισκόταν στα εδάφη της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και τη διεκδικούσαν Έλληνες και Βούλγαροι. Ανάμεσα στις δύο χώρες ξεκίνησε ένας σκληρός αγώνας για τα σχολεία και τις εκκλησίες των μακεδονικών χωριών. Οι Βούλγαροι έστειλαν αντάρτες (κομιτατζήδες), που πίεζαν τους κατοίκους να δηλώσουν ότι ανήκουν στην ανεξάρτητη βουλγαρική εκκλησία (Εξαρχία).

5. Ποια ήταν η θέση της Ελλάδας απέναντι στη βουλγαρική απειλή;

Απέναντι στη βουλγαρική απειλή η Ελλάδα πήρε ενεργή θέση. Αξιωματικοί του ελληνικού στρατού, όπως ο Παύλος Μελάς, ο Κωνσταντίνος Μαζαράκης και ο Τέλλος Αγαπηνός (Άγρας) καθώς και άλλοι οπλαρχηγοί από άλλες ελληνικές περιοχές έφτασαν στη Μακεδονία και μαζί με ντόπιους Έλληνες, σχημάτισαν ανταρτικές ομάδες. Αυτοί ήταν οι Μακεδονομάχοι, που πολέμησαν για την προστασία της Μακεδονίας.

6. Ποιοι συντόνιζαν τη δράση των ανταρτικών ομάδων στη Μακεδονία;

Τη συντόνιζαν Έλληνες διπλωμάτες που υπηρετούσαν εκεί, όπως ο πρόξενος στη Θεσσαλονίκη Λάμπρος Κορομηλάς και ο υποπρόξενος στο Μοναστήρι Ίων Δραγούμης, αλλά και ιεράρχες, όπως ο μητροπολίτης Καστοριάς Γερμανός Καραβαγγέλης.

7. Πώς επηρέασε την Ελλάδα η θυσία του Μακεδονομάχου Παύλου Μελά;

Ο θάνατος του Παύλου Μελά σε σύγκρουση με τον τουρκικό στρατό στο χωριό Στάτιστα (σημερινός Μελάς) της Καστοριάς, στις 13 Οκτωβρίου 1904, συγκλόνισε τους Έλληνες και έκανε την ελληνική Κυβέρνηση να διεκδικήσει δυναμικότερα τη Μακεδονία, εγκαταλείποντας τους δισταγμούς της. Η ελληνική αντεπίθεση στη Μακεδονία σταμάτησε τη βουλγαρική απειλή.

8. Ποιοι ήταν οι Νεότουρκοι και τι γνωρίζεις για το κίνημά τους;

Οι Νεότουρκοι ήταν φιλελεύθεροι Τούρκοι, οι οποίοι το 1908 επαναστάτησαν, αντιδρώντας στην απολυταρχική διοίκηση του Σουλτάνου και στις συνεχείς επεμβάσεις των Μεγάλων Δυνάμεων στην Οθωμανική Αυτοκρατορία.

9. Γιατί διακόπηκε η ένοπλη φάση του Μακεδονικού Αγώνα το 1908;

Το 1908 Έλληνες και Βούλγαροι αντάρτες κατέθεσαν τα όπλα και διακόπηκε η ένοπλη φάση του Μακεδονικού Αγώνα, επειδή πείστηκαν από τις διακηρύξεις των Νεοτούρκων για παραχώρηση δικαιωμάτων.